

Výskyt salmonelózy po konzumaci tatarského bifteku v restauraci

**Průchová J., Pazdiora P.
KHS Plzeňského kraje se sídlem v Plzni**

**24. Pečenkovy epidemiologické dny
České Budějovice, 15. – 17.9.2010**

Výskyt salmonelózy po konzumaci tatarského bifteku

- 25.3.2009 byl nahlášen KHS Plzeňského kraje výskyt salmonelózy u **5 osob**, které konzumovaly 18.3.2009 tatarský biftek připravený a podávaný na objednávku v jedné restauraci v Plzni.
- Hlášení provedla mikrobiologická laboratoř FN Plzeň na základě záchytu patogenu.
- U všech 5 osob prokázána ***Salmonella enteritidis***
- Všichni postižení **konzumovali společně 1 porci tatarského bifteku.**
- Začátek onemocnění 19.3.2009 (4x) a 21.3.2009 (1x)
- Postižené osoby navštívily restauraci v rámci kolektivního posezení, kterého se zúčastnilo 19 osob.
- Vzhledem k epidemiologicky závažné pracovní činnosti všech 19 zúčastněných (zaměstnanci FN Plzeň na pracovišti s vysoce rizikovými pacienty) bylo provedeno bakteriologické vyšetření stolice všech ostatních 14 osob – u všech bez patologického nálezu.
- Některé z ostatních 14 osob rovněž konzumovaly tatarský biftek, avšak jiné porce než postižené osoby.

Výskyt salmonelózy po konzumaci tatarského bifteku

Kontrola v rámci státního zdravotního dozoru (26.3.2009)

- stěry z pracovních ploch a náčiní – s vyhovujícím výsledkem
- odběr vzorků vajec z balení, ze kterého byla dne 18.3.2009 použita vejce k přípravě tatarského bifteku – ve stěru skořápky vejce prokázána **S. enteritidis**
(laboratoř ZÚ se sídlem v Plzni)
- shledané závady:
 - povrchy, kde se manipuluje s potravinami, nebyly shledány v bezvadném stavu (hladké, omyvatelné) a snadno čistitelné
 - chybějící umyvadlo na mytí rukou personálu v kuchyni

rektální výtěry personálu restaurace (26.3.2009) bez patologického nálezu

(5 osob – personál kuchyně a obsluhující personál)

Výskyt salmonelózy po konzumaci tatarského bifteku

Dourčení zachycených kmenů *S. enteritidis* v NRL pro salmonely

- 4 kmeny od nemocných osob
- 1 kmen ze stěru skořápky vejce

všechny kmeny identifikovány jako shodné

fagotyp 13, pulzotyp SEXBA001

- žádost Krajské veterinární správě pro Plzeňský kraj (KVS) o poskytnutí údajů o záchytu salmonel v chovech drůbeže ve vztahu k producentovi vajec
- dle údajů KVS kmen *S. enteritidis*, *fagotyp 13* prokázán v trusu nosnic odebraném u producenta vajec v červenci a říjnu 2008 (jediný záchyt fagotypu 13 v ČR)
- KVS nařídila dne 1.6.2009 producentovi vajec mimořádná veterinární opatření, jako ochranná a zdolávací opatření při výskytu a k zamezení šíření nebezpečné nákazy – salmonelózy drůbeže.

Výskyt salmonelózy po konzumaci tatarského bifteku

- **Postižené osoby**

1 muž 28 let

4 ženy 23 – 30 let

- **Pracovní neschopnost (PN)**

4 osoby v PN (zdravotní sestry) 45 – 54 dnů

vzhledem k epidemiologicky závažné pracovní činnosti PN po celou dobu rekonvalescentního nosičství

1 osoba bez PN (lékař) po dobu klinických příznaků čerpání dovolené

Výskyt salmonelózy po konzumaci tatarského bifteku

Sankce

17.7.2009 byla provozovateli restaurace příkazem udělena pokuta ve výši

30 000,- Kč

Odůvodnění:

Provozovatel restaurace se dopustil správního deliktu tím, že:

- nezajistil, aby výkonem činností epidemiologicky závažných nedošlo k ohrožení nebo poškození zdraví fyzických osob infekčním onemocněním (porušení ust. § 21, odst. 1, písm. c/ zákona*)
- neměl povrchy, kde se manipuluje s potravinami, udržovány v bezvadném stavu a snadno čistitelné (porušení ust. čl. 4 odst. 2 a přílohy II. kapitoly II. bod 1 písm. f/ nařízení**)
- neměl v kuchyni umyvadlo na mytí rukou personálu vybavené přívodem studené a teplé tekoucí vody (porušení ust. čl. 4 odst. 2 a přílohy II. kapitoly I. bod 4 nařízení**)

* zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

** nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin

Výskyt salmonelózy po konzumaci tatarského bifteku

ZÁVĚR

Konzumace tepelně neopracovaného nebo nedostatečně tepelně upraveného masa a vajec je velmi riziková a při vědomé realizaci ji lze zcela jednoznačně označit za konání „na vlastní nebezpečí“.

Děkuji Vám za pozornost.

